

Siebrand Wierda

Een crisis was het begin van een nieuwe fase in het leven van Siebrand Wierda. 'Ik word blij als mensen tot bloei komen.'

GERALD BRUINS BEELD RUFUS DE VRIES

Eindelijk ontspannen

Hoe overleefde zijn huwelijk de breuk die hij erin sloeg? 'Door de onvoorwaardelijke liefde van mijn vrouw', zegt Siebrand Wierda, vooreen voorganger, nu sociaal ondernemer. Ze konden in de kerk opnieuw beginnen.

Een jaar geleden betrof Siebrand Wierda (49) met zijn vrouw Nynke en hun kinderen een eengezinswoning in 'Droomzone Drostenburg', een multicultureel nieuwbouwwijkje in het al bestaande stadsdeel Amsterdam-Zuid. Bouwvakkers slijpen ijverig aan de betonnen geraamten van enkele woningen, er klinken boor- en zaaggeluiden, busjes rijden af en aan en houden de parkeerplaatsen voor de al bewoonde huizen bezet. Het beeld staat symbool voor het leven van Wierda, die een hartelijke welkomstgroet laat horen in de deuropening. 'Iets nieuws opbouwen in een bestaande omgeving, dat past heel erg bij mij.' Zó werkte hij in de kerk. Niet als een dominee die op de winkel past, maar als een vernieuwer, iemand die nieuwe richtingen inslaat. Hij begon net na de eeuwwisseling in de hoofdstad te experimenteren met nieuwe manieren van kerk-zijn, in een tijd waarin het woord missionair nog niet, zoals tegenwoordig, tot het vocabulaire van kerken was doorgedrongen. Er kwam onder zijn leiding nieuw leven in de christelijk-gereformeerde Amstelgemeente, destijds op sterven na dood doordat mensen de kerk verlieten en christenen wegtrrokken uit de stad. En hij nam het initiatief tot een kerkplanting, waaruit een nieuwe gemeente ontstond: Via Nova – nieuwe weg.

'In de tijd dat ik begon, kreeg ik als commentaar dat het woord pionieren niet in de kerkorde stond.'

In 2013 kwam er een voortijdig einde aan zijn predikantschap. Hij stopte met het kerkelijke pionierswerk en gaat sindsdien als sociaal ondernemer door het leven.

Siebrand Wierda is een even enthousiaste als directieve man. Hij regelt de dingen graag, waarbij hij soms de neiging heeft anderen het gras voor de voeten weg te maaien. Voor de foto weerde hij een mooi plekje in het centrum van Amsterdam. Hij plant het gesprek in zijn studeerkamer omdat die plaats iets over hem zegt. In het midden van de beperkte ruimte, staat een smalle tafel waaraan hij zit te werken – tevens een plaats van ontmoeting met anderen. 'Ik ben een mensenmens. Ik heb zelden een hekel aan mensen. Ik zie ze als geliefde kinderen van God.' Tegen de wanden staan kasten met boeken, keurig gerangschikt. Rechts die van zijn vrouw, thrillers, daarnaast zijn boeken over leiderschap, theologie en Amsterdam. De pionier houdt wel van *thrill* – spanning. Hij is iemand die snel schakelt, zich verveelt als hij te vaak hetzelfde kunstje moet doen. Als hij enthousiast is, of zich senang voelt, gaan zijn bruine, trouw kijkende ogen glanzen. Dan volgt een schaterende lach op een snedige opmerking.

Wierda's wieg stond in het Friese plaatsje Harich, als oudste in een gezin van acht kinderen. Zijn ouders dreven een veehouderij. Het boerenbestaan heeft hem gestempeld. Het was hard werken. Net als zijn vader zag en ziet hij overal kansen. 'Als oudste zoon ben ik altijd een aanvoerder geweest, in het gezin ook, zeker als kind. Ik wies mensen richting en nam al gauw verantwoordelijkheid.' Op zijn zeventiende ging hij op kamers wonen in Groningen. Hij ontdekte de studie econometrie 'alsof er een hemel voor mij openging'. 'Ik houd van analytisch denken, voort-

bouwen op theorieën, eindeloos concepten doorontwikkelen en formules bedenken. Het liefst toegepast op iets concreets, zoals de economie.'

Na zijn studie kreeg hij een baan aan de universiteit als assistent in opleiding voor toegepaste statistiek. Hij leerde er onderzoek doen, doceren en mensen inspireren. Met weemoed denkt hij terug aan die tijd, waarin hij voor lezingen heel de wereld overvlog: van Moskou en Jeruzalem tot Sheffield en Boston.

Totdat er iets kwam dat harder aan hem trok: zijn geloof. Niet opeens, als een bliksemschicht. Zijn 'beking' was een geleidelijk proces, opmerkelijk voor iemand die in zijn jeugd kerk en geloof als irrelevant van zich had afgeschud. De Wierda's kerken in de Gereformeerde Gemeente. 'Met de mensen was niets mis, die heb nog steeds hoog. Maar ik had een onderzoekende geest en stelde lastige vragen als: hoe weet je nou zeker dat God bestaat? Daar was geen ruimte voor. De kerk was geïsoleerd van de samenleving. Ik herinner me vooral dat de preken niets te maken hadden met mijn gewone leven.'

Hoe verklaart hij dat hij als student op zoek ging naar de zin van zijn leven, en in de kerkbanken van de Christelijke Gereformeerde Kerk in Groningen belandde én bleef zitten? De ernst van het evangelie die was blijven haken, als vrucht van zijn reformatorische opvoeding, antwoordt hij. 'Het verschil met vroeger was dat in deze kerk dezelfde Bijbel openging maar dat de dominee een verhaal vertelde over het échte leven, over mij. Ik leerde God steeds beter kennen. Het duurde een tijd voordat ik Hem accepteerde als mijn Vader. Pas na een paar jaar ging ik mij christen noemen. Niet christelijk, want dat bijvoeglijke naamwoord zegt slechts iets over wat je doet. 'Christen' zegt iets over je identiteit, over wie je bent: een kind van de Vader.'

leukste meisje

Op z'n twintigste trouwde hij met Nynke, 'het leukste meisje uit zijn vwo-vriendengroep'. Na eerst studentenouderling te zijn geweest, werd hij kerkelijk werker, een functie die hij combineerde met een studie theologie in Apeldoorn. 'Dat was bikkelen, jaren later werd ik nog wel eens badend in het zweet wakker als ik aan Grieks en Latijn dacht. En tijdens de examens was er geen Heilige Geest die mij de woorden influisterde', zegt hij met een lach.

Aan de hand van een grafiek legde hij zijn collega's aan de universiteit uit dat hij in de kerk aan de slag ging. Op de x-as de tijd, op de y-as zijn interesse. 'Mijn interesse in econometrie stond op een hoog niveau: een constante lijn. Mijn interesse in God en kerk bevond zich in eerste instantie op een lager niveau, maar was een stijgende lijn. Op een gegeven moment sneden de twee lijnen elkaar. Dat was een kruispunt in mijn leven. Mijn collega's begrepen direct wat ik bedoelde.'

Zes jaar werkte hij binnen de Christelijke Gereformeerde Kerk in Groningen met als opdracht nieuwe wegen te zoeken voor evangelisatie en gemeenteopbouw. 'De winst was het gevoel van gemeenschap dat ontstond waardoor de kerk ook aantrekkelijk werd voor niet-christelijke mensen.' Hij werkte nauw samen met de dominees Jan Plantinga en Paul den Hertog. 'Ze noemden ons de trojka. We experimenteerden volop en met veel vrucht. De gemeente groeide met vijfhonderd leden en trok mensen die geïnteresseerd raakten in het geloof en zich lieten dopen.' De 'schitterende tijd' in Groningen was een goede leerschool voor de volgende missionaire stap: voorganger van

de vergrijsde en langzaam wegwijnende christelijk-gereformeerde Amstelgemeente in Amsterdam. Mede door zijn inzet bloeide die weer op tot een 'levende gemeente' met tweehonderd leden, verreweg de meesten in de leeftijd van nul tot veertig. Ernaast groeide een nieuwe gemeente, Via Nova, nu een gemeenschap van honderd jonge, hooggeleide en creatieve mensen.

Valt dat niet tegen, na zo veel jaren missionaire arbeid? 'In alle eerlijkheid: ik had graag meer mensen gedoopt, het zijn er maar een paar geweest. Een flink aantal mensen is doorgestroomd naar andere steden. Maar onlangs sprak ik een stuk of vijftien andere betrokkenen van Via Nova en deelden we onze verhalen van verandering. De gemeente bleek voor allen cruciaal te zijn geweest. Zonder Via Nova zouden ze waarschijnlijk niet hebben geloofd en bij een christelijk gemeenschap hebben gehoord. Dat raakte me enorm.'

'Ik zeg vaak: overschat niet wat je in een jaar kunt doen, maar onderschat niet wat je in tien jaar kunt bereiken.'

Wierda heeft afgeleerd zich te fixeren op aantallen. 'Ik ben dankbaar voor de bereikte resultaten. In de tijd dat ik begon, kreeg ik als commentaar dat het woord pionieren niet in de kerkorde stond. Wat wij deden, was nieuw en vreemd. Ik heb door de jaren heen talloze mensen uit kerken in heel Nederland rondgeleid langs missionaire projecten in Amsterdam.' Hij speelde een prominente rol in de oprichting van een aantal missionaire netwerken: Amsterdam in Beweging voor Jezus Christus, KerkLab en City to City Europe, een netwerk van voortrekkers uit Athene en Boedapest tot Barcelona en Londen, gelieerd aan het missionaire gedachtegoed van de New Yorkse dominee Tim Keller. 'Ik zeg vaak: overschat niet wat je in een jaar kunt doen, maar onderschat niet wat je in tien jaar kunt bereiken. Mede dankzij onze missionaire inzet in profuït Amsterdam is er in Nederland een beweging van kerkvernieuwing losgekomen die niet meer te stoppen is.'

burn-out

Wierda vertelt dat zijn ogen vijf jaar geleden dof werden. Hij raakte burn-out, en depressief. 'Ik werd boos, radeloos en besluiteloos. Mijn energie was weggelekt. Ik sliep heel veel. Ik had een laag zelfbeeld, waar ik anders nooit last van had.' Bijna een jaar lang wist hij niet wat de dag zou brengen. Dat ging volgens hem diep. 'In de supermarkt kon ik niet meer kiezen tussen twee soorten jam. Ik had geen idee meer wie ik was.'

De doener licht toe dat hij van het ploeteren als pionier moe was geworden. 'Ik ben een optimist en een volhouder. Ik gaf niet toe aan mijn moeheid, maar keek weg.' Daarnaast zegt hij dat de spanning uit zijn werk was verdwenen. 'Ik deed dingen die ik al zes keer had gedaan, dat is niet goed voor mij. Ik moet me in iets nieuws kunnen vastbijten.'

►► [vervolg op pagina 6](#)

DE OUDSTE VAN ACHT

Siebrand Wierda werd geboren in 1967 in Harich, als oudste in een gezin met acht kinderen. Hij doorliep het vwo in Sneek, waarna hij van 1985-1990 econometrie studeerde aan de Rijksuniversiteit Groningen. In 1994 promoveerde hij op een proefschrift over toegepaste statistiek, en werd hij eerstejaarsstudent aan de christelijk-gereformeerde Theologische Universiteit in Apeldoorn. In hetzelfde jaar werd hij kerkelijk werker binnen de Christelijke Gereformeerde

Kerk van Groningen. In 2001 ging hij als voorganger aan de slag bij de Amstelgemeente met de opdracht nieuwe wegen in te slaan. Hij nam mede het initiatief tot het kerkplantingsproject Via Nova. In 2013 kwam er een einde aan zijn predikantschap. Sindsdien is de pionier sociaal ondernemer. Siebrand is getrouwd met Nynke, met wie hij drie kinderen heeft: Janneke (22), Wander (21) en Tjarco (19).

PORTRET

▶ vervolg van pagina 5

'Deze foto is een eerbetoen aan mijn vader. Al vroeg gaf hij mij vertrouwen en leerde mij verantwoordelijkheid te nemen. Achteraf denk ik: wel érg vroeg. Op deze foto ben ik tien jaar oud, en al een ervaren tractorrijder. Het ging ook weleens mis. Ik weet nog dat ik een apparaat achter de tractor door een verkeerde handeling liet ontploffen. Dat kostte vijfduizend gulden – een groot bedrag. Met lood in mijn schoenen ging ik naar huis. Maar mijn vader werd niet boos. Hij zei: "Jammer, echt jammer. Maar we gaan het oplossen".'

'Ik was de eerste promovendus bij Ton Steerneman, hoogleraar statistiek in Groningen. Hij kon op een prachtige manier college geven en vroeg mij of ik wilde promoveren. Hij had een groot vertrouwen in mij. Ik heb van hem geleerd hoe je anderen zo kunt inspireren dat zij vleugels krijgen om zich te ontwikkelen. Helaas is hij in 2006 overleden, op een leeftijd jonger dan ikzelf nu ben.'

Op dat moment was zijn huwelijk vlak geworden, vertelt Wierda. In de misère maakte hij een misstap door een affaire aan te gaan met een andere vrouw, wat hij opbiechtte aan zijn echtgenote, kerkenraad en kinderen. 'Dat was moeilijk, maar beter dan met een geheim te moeten rondlopen. Ik vond dat wat ik had gedaan, niet kon bestaan tegenover God, mijn vrouw en anderen. Daarom wilde ik het in het licht brengen.'

moeilijke levensfase

De consequentie was dat Wierda moest stoppen als predikant. Zijn huwelijk overleefde. Hoe? 'Door de onvoorwaardelijke liefde van mijn vrouw. Zij zei te beseffen dat iedereen van genade moet leven, zijzelf ook. Of Nynke een heldin is? Jazeker, schrijf dat maar op. Want ik wist toen niet eens meer of ik van haar hield.'

Een psychiater leerde hem zien dat hij nooit goed geleerd had naar zijn gevoelens te luisteren. Vrienden en familie steunden hem in deze moeilijke levensfase. Zo wist hij uit een diep dal te kruipen.

Voorganger Gert-Jan Roest besloot tot een traject van vergeving en verzoening, dat werkte als zalf op de diepe wond, ook binnen Via Nova. Hij riep iedereen die iets tegen Siebrand en Nynke Wierda had op het gesprek te zoeken. Dat gebeurde. Zo was er iemand die niet begreep dat zij niet bij hem was weggegaan.

De volgende stap was een avondmaalsviering. Op een gemeenteavond – iedereen was aanwezig – gaf Roest het geschonden paar brood en wijn. Nadat zij deze hadden gebruikt, mochten zij met de schaal en beker langs de mensen

De dominee riep iedereen die iets tegen Siebrand en Nynke Wierda had op het gesprek te zoeken.

gaan. 'Iedereen was gelijk. We hadden niets dan brood en wijn, dus Christus, en elkaar. Het was een onvergetelijk moment, een teken van Gods nieuwe wereld', zegt Wierda, terwijl er tranen in zijn ogen opwellen.

Siebrand Wierda noemt zich nu sociaal ondernemer. Met zijn analytische denkvermogen, vaardigheden op het gebied van leiderschap en ervaring met gemeenschapsontwikkeling en fondsenwerving liet hij zich de afgelopen jaren inhuren door de hulporganisaties Red een Kind en ZOA. Momenteel werkt hij voor Dorcas. 'Ik word blij als mensen tot bloei komen. Dat is de rode draad van mijn leven. Ik krijg kippenvel als ik een maatschappelijke organisatie stappen zie zetten, zodat mensen zich kunnen ontplooiën, of dat nu vluchtelingen in Ethiopië zijn of eenzame ouderen in Amsterdam-Noord.'

achterover leunen

De nieuwe fase in zijn leven sluit aan bij zijn veranderde visie op het geloof. 'Het besef dat Jezus mijn Redder is, ontwikkelde zich tot het geloof dat Jezus Koning is over alles – over heel de wereld.' Dat brengt hem ontspanning. Eerder legde hij de lat hoog, voor zichzelf en anderen, nu kan hij beter achterover leunen om te kijken hoe God aan het werk is. 'Ik geniet meer van het leven. Nynke en ik gaan geregeld samen naar het theater. We genieten van vriendschappen. 's Avonds en in het weekeinde ben ik vrij: een voorrecht. Ik ben gaan hardlopen, twee keer liep ik de halve marathon van Amsterdam. Op een gegeven moment zei iemand: "Siebrand, jouw ogen glinsteren weer." Zo is het. Ik kan weer schaterlachen en woordgrappen maken. Ik laat de dingen meer komen zoals ze komen. Ik ben aan het leren mijn kinderen, nu ze volwassen zijn geworden, los te laten, en op een nieuwe manier een goede vader voor hen te zijn. Een vader die onvoorwaardelijk van hen houdt – altijd.' ♦